

Ese de trei ori in septemana: Mercuri-a,
Vineri-a si Domineo'a, candu o cola in-
traga, candu numai diumetate, adeca dupa
momentulu impregiariloru.

Pretiala de prenumeratiune:

pentru Austria:	
pe anu intregu	8 fl. v. a.
„ diumetate de anu	4 „ „ „
„ patriaru	2 „ „ „
pentru Romani'a si strainetate:	
pe anu intregu	16 fl. v. a.
„ diumetate de anu	8 „ „ „
„ patriaru	4 „ „ „

ALBINA.

Prenumeratiunile se facu la toti dd. corespun-
dinti a-i nostri, si d'adrepulu la Redactiune:
Josefstadt, Langegasse Nr. 48, unde
sunt a se adresa si corespundintiele, ce pri-
vesc Redactiunea, administratiunea seu spe-
ditur'a cate vor fi nefrancate, nu se vor primi,
era cele anonime nu se vor publica.

Pentru anuntii si alte comunicatiuni de intere-
tesu privatu — se raspunde cate 7 cr. de
linie repetirile se facu cu pretiu scadutu.
Pretiu timbrulu cate 30 cr. pentru una data,
se antecipa.

Viena 20 iuliu/1 augustu 1867.

Dfa intrunirei delegatiuniloru inca nu e publicata, si combinatiunile foiloru federalistice (de cari atinseramu in nr. tr.) capeta estensiune totu mai mare, desi sub diverse forme, inse au acel'a-si punctu de manecare: posibilitatea disolverei senatului imperiale.

Informatiunile organeloru federale sustienu cumca corifeii partitei nemtiesci din senatu cerca contielegere cu cehii, si in casulu reesirei, senatulu se va desolve pentru a se incepe reconstituirea monarchiei pre alte base.

In alte diurnale cetimu ca agitatiunea contra senatului purcede din salonulu unei domne din aristocrat'a cea mai nalta, cerca aderinti si intre senatori, li aréta auspiciile pentru impacarea cu cehii, dupa care constitutiunea din fauru s'ar modificá intru intielesulu diplómei de optobre, éra revisiunea concordatului s'ar amená ad calendas graecas. — Aptivitatea acestei domne e judecata in diferite d'arie, cele dualistice ale nemtiloru i recomanda altu terenu de aptivitate mai indatinatu sessului ei, si afirma ca senatulu nu se va desolve. —

Sultanulu a plecatu din Viena mercuri demaneti'a, si in aceea-si di sér'a la 9 ore ajunse pre nae in Pesta. Elu va duce cu sine a buna séma suvenirile cele mai placute de aici, unde curtea imperatésca i-a facutu primirea cea mai splendida cum nu potea fi mai mare de la o curte imbracata in gele. Resultatulu politicu alu acestei caletor'i inca presupunemu ca se va aretá curundu daca cumva esiste. De ocamdata se scie numai ca Beust si-a datu ustané'a a capacita pre Fuad-Pasi'a si a-i delaturá temerile in privinti'a emiterei unei comisiuni care se essamine starile din Candia. Vom vedé ce i-a succesu lui Beust. —

Altu óspe si mai mare ascépta Austri'a pentru prim'a jumetate a lunei lui augustu, e Imperatulu Napoleone III care va veni a-si esprime curtii imp. de Austri'a condurerea pentru mórtea Imperatului Massimilianu. Scirile de pana acum vorbescu ca Napoleone va fi insocitu de sot'a sa, va petrece numai 48 de ore pe teritoriulu austriacu, si convenirea va fi la Salzburg, de unde va returná la Parisu. —

Graiulu d'arieloru oficióse francesci fatia cu Prusi'a s'a schimbatu fórte, si intóna de repetite ori ca neci Franci'a neci Prusi'a nu potu dorí o batalia, caci ceea ar perde influinti'a marinimósa a supra Europei democratice, éra cést'a nisuintiele politice de cinci-dieci de ani si fruptele invingeriloru sangeróse de trei luni. Franci'a nu vre batalia exceptiunandu casulu in care i s'ar atacá drepururile. Totu asié „Monit. de séra“ de ieri constatéza relatiunile pacice in tóte privintiele.

Considerandu cele dise de organele francesci mai nainte, vedemu contradiceri, fi fiindu ca nu li potemu detrage seriositatea, ni remane numai presupu-

nerea ca la curtea francesca e disputa amara intre parti'a care vré batalia si ceea care nu voiesce.

Societatea literaria.

Junimea de Bucuresci a compusu unu comitetu pentru primirea membriloru societatei literarie conchiamate acolo pentru 1 augustu v. In acestu comitetu s'au alesu dd. Zaharia Boerescu fostu profesore, Emanuilu Bacaloglu profesore, Ioane Falcoianu direct. telegr. si post. Dr. Obedenariu, C. I. Stanescu artistu pictoru, Dr. Maldarescu, L. Vasilescu, Mehedintianu, Ioane Garleanu.

Dupa informatiunile ce le avem pana acum, Ittea Sa d. Andr. Mocioni nu va poté participá din caus'a unoru ceroustantie grele familiari, cari nu-i suferu indepartarea in acestu timp. — Din Bucovina nu va poté participá d. prof. Sbiera caci nu i s'a datu concediu. — D. Babesiu a primitu concediulu cerutu de siese septemani, dar i s'a datu astfelu ca acestu concediu se incepe numai catra finele lui septembre, si se dice apriatu in darea concediului: „deci urméza de sine ca excursiunea scientifica a Mag. Tale catra Bucuresci, nu va poté avé locu.“

Ni vine intrebarea ca ore n'ar fi fostu mai bine a se proieptá acea adunare undeva pe teritoriulu austriacu, si ca ore nu s'ar poté face inca acum ceva in asta privintia?

Caus'a dlui Candianu.

Pre candu nr. tr. érá sub tipariu, primiramu unu pachetu de foi din Romani'a. Neregularitatea comunicatiunei ne face de primimu adese mai multe numere din aceea-si fóia cu date diferite, mai alesu daca acea fóia este cotidianu. Intre aceste foi „Romanulu“ din 15/27 iuliu contine: „Aflámu ca d. Candianu s'a eliberatu de la arestu, si este condusu la fruntariile nóstre. O alta depesia ce primimu din Romani'a de preste Carpati, cu dat'a de 13/25 l. c. dice: Negotiatiuru Nicolae Steriu a fostu arestatu in Turda totu ca daco-romanistu; elu fu inse eliberatu d'ocamdata pre chizesia. Cercetarile curgu.“ De aci numitulu organu continua a dá Austriei nisece suaturi pre intielepte, ce le-am reproduce si noi daca am fi intre alte cercoustantie.

Cu referintia la asta caus'a „Perseveranti'a“ (careia Candianu e primulu redactore) in nr. seu 37 din 13 l. c. v. aduce urmatóri'a corespundintia: „Zlatna 17 iuliu 1867. Eri; adeca in 16 ale lunei curente, orasiulu nostru a fostu martoru la unu evenimentu, ce intr'adeveru pórtá in sine califiatiune de a nasce resimtire in ori-ce omu cu minte si anim'a la loculu seu, precum a si naseutu in tóta poporatiunea romana de aici.

Intr' aceea di, adeca cam pe la 2—3 ore dupa amédia sosi de catra Abrudu in orasiulu nostru cunoscutulu literatu si poetu din Romania D. A. Candiano, carele fara de a fi datu vre unu motivu, éca numai asié din bunu seninu, numai decatu fu arestatu din partea D. jude alu circumscrip'tiei A. F.

In diu'a amintita n'am sciutu nimica despre totu lucrulu pana ce asta-di candu acum eramu informatu despre neplacut'a afacere si me pregateamu spre a-lu cercetá, éca-lu vedu int'o carutia tieranésca trecandu pre sub feréstr'a mea escortatu catra Aiudu de 2 giandarmi cu baionetelu trase.

Eu sciu, ca D. Candiano a petrecutu mai multu timpu in Pesta sub ochii ministeriului maghiaru fara de a fi fostu molestatu din partea politiei locale; si me miru fórte de polit'a din Zlatna, cum a potutu deveni mai netoleranta de catu cea din Pesta. Eu sciu, ca D. Candiano umbra in dulcea nóstra patria spre a-si imultí esperiintiele, ér nu ca emisariu, dupa cum il inferara unii ómeni, cari se temu-

de tóta frundi'a si me miru, ce frunte a potutu se aiba celu ce l'a declarat de prisioneru si la escortatu intr'unu modu atatu de injositoriu.

Au dóra amu ajunsu acolo, in cutu fratiloru nostri de peste Carpati, de cari in respectulu literaru nu este potere la lume, care se ne póta despartí, se nu li fie mai multu ertatu a-si cercetá pe fratii sei de dincóce nici chiaru pentru scopuri curatu literarie?!? Intr' adeveru triste timpuri acestea, candu neci prin o tíera ce afectéda a se numí culta se nu póta caletorí omulu fara de a fi espusu neplaciloru si capricieloru unui soiu de ómeni prepunatori si fricosi.

„Gazetei Trn.“ i se scie din Sibiuu cu datulu 23 l. c. urmatóriele. Astadi se aduse aici de la Aiudu d. Candiano, care fu prinsu sub pretestu de emisariu din Romani'a si se va dá peste granitia escortatu de gendarmeria.

Toema primimu scire démna de tóta credinti'a, ca pretestulu a remasu pretestu si afara de tonulu celu militariu alu dlui Candiano nu s'a gasitu nemica ce l'ar poté invinovatí cumca ar fi emisariu. Parturiunt montes nascitur ridiculus mus. Asié e prepusulu. —

„Magyar Polgár“ intre notitiele sale din nr. 36 sub rubric'a „hirt harang“ — clopotu de sciri — dice, ca aude, cumca asupra dlui Candiano s'a trasu atentiunea guvernului inca din Romani'a si cumca s'au aflu la densulu 1500 ruble rusesci, cari s'au luat, pana candu se va justificá deplinu séu se va indrumá; ér in art. incepatoriu se vede, ca vrea se'si resbune „M. P.“ cu represalii pentru tractarea romaniloru din Romani'a sub guvernulu lui Cuza, candu li-au prinsu pe emisarii: Gál; Sándor, Frigyesy, Berzenczey etc., la caro art. facemu atenti pe cei ce cunoscu mai bine acele impregiarari si le sciu mesurá cu cumpan'a cea drepta facia cu prepusulu despre Candiano. Impregiarile d. Frigyesy érá cu multu mai afundu batatória in pericolulu Romaniei decatu se remana in intunerecu cu daun'a istoriei. —

— Corespundintiele din Romani'a a unoru foi nemtiesci de Viena aretandu suprinderea causata de arestarea lui Candianu, vor se polemizeze contra d'arieloru romane de acolo cari li-o spuse ca n'au emisari, si afirma acesti nemti ca d. Candianu a plecatu de la comitetulu „daco-romanu“ din Bucuresci. Rogámu pre vecinii nostri se ni spuna ce felu de comitetu e acel'a, cine lu presiede, cine sunt membrii sel.? Ne-au invinuitu adese nemtii din Austri'a cumca gravitámu catra Romani'a. Ddieu li-a respátitu pentru aceste invinuiti, caci i-a adusu astadi si pre ei in pusetiunea catu gravitarea loru catra Germani'a, catra conatiunalii loru, a devenitu si pentru ei crima. Si daca in asta privintia am stá se ni cautámu in ochi unii altor'a, pre lesne am gasi pre peccatosulu.

Pesta 31 iuliu.

(Sultanulu, cestiunea orientului, — invetiamentulu publicu, — éra — sinodu!

(+) Apoi totusi s'a induratu marele padisiahu si s'a rezolvatu ca se petreca catu-va timpu si in capital'a Ungariei. . . . Astadi sér'a pe la 7—8 ore va sosi aice venindu pe vaporulu „Rudolfu“ de catra Vien'a, — inaintea stralucitulu óspre a plecatu unu vaporu oferitu de municipalitatea pestana toturoru doritoriloru de a intepiná pre sultanulu.

In presinte inca se observéza prin capitala o miscare neindatinata, mai multi straini de prin pregiuru au grabitu aice pentru ca se satisface curiositatea de a vedé pre stopanitorulu „credintiosiloru adeverati“, cumu se numesou turcii, dóra totu cu atata dreptu, cu catu se numesou si unii crestini de — infalibili.

Dar se nu ne oborimu in misteriele credintiei, caci fericiti suntu cei ce credu; — magiarii suntu incantati inca nainte de ce aru fi veditu pre stralucitulu óspe si s'au facutu pregatiri convenite pentru o primire catu se póte de cordiala, prin carea si-voru exprima si mul-

tiamit'a pentru binefacerea Turciei fatia cu emigrantii din 1848/9.

Acesti emigranti. cari fiindu persecutati de guvernulu austriacu de atunci au aflu adpostu la turci, adeveru ca — precumu ni aducemu bine a minte — nu s'au pré aretatu multiamitori fatia cu binefactorii loru, caci unii dintre densii mai tardiu au facutu o conjuratiune contra guvernului otomanu, inse aceste credu ca voru fi uitate de marele padisiahu, precumu se voru fi uitatu si luptele crancene din trecutu, acuma turcii cu magiarii se voru salutá ca frati si n'avemu de ai critisá, nici de a li invidiá acésta fericire momentana, caci mane-poimane póte suná unu tunu in orientu . . . si magiarii póte se voru luptá contra barbarismulu, contra tiranei . . . adeca totusi póte ca ne-a rapitu fantasi'a, caci adeverulu realu ni spune cu seriositate, ca „cióra la cióra nu scóte ochii.“

Destulu ca primirea sultanului va fi fórte solemnela si cordiala, — 24 de tunuri de pe citadela in trei ronduri, va anuntia sosirea marelui óspe, — la debarcare va fi intepinatu de deputatiunile oficióse, intre aceste va fi si deputatiunea honvediloru.

Dar vorbire credu ca numai un'a se va tiené si aceea va in limb'a turoésca, rostita de invetiaturu magiaru (jidanu) Vambéry, carele a petrecutu mai multi ani prin tierile resariteno si in presinte e profesoru de limbele orientale la universitatea de aici.

Despre primire inse vomu vorbi dóra cu ocaziunea mai de aprópe, — acuma se mai vedemu si altele de prin pregiuru.

In foile magiare vedemu unu cerculariu alu vicecomitelui primariu din cottulu Aradului, prin care provóca pre toti judii cercuali, din aoclu comitatu ca in interesulu de a cunosce starea adeverata a invetiamentulu publicu, se faca urmatórele insemnari statistice:

1. Se insemne in fiecare comunitate numerulu locuitoriloru dupa religiune si natiunalitate.
2. Intru catu se póte a cercó, dintra locuitori cati sciu a scie si ceti?
3. Numerulu copiiloru de ambele sece cari suntu in etatea deobligatóre de a cercetá scól'a.
4. Dintra acestia in faptu cati se imparatesiesou de invetiamentu?
5. Ce foliu de scoli suntu in comune?
6. Ce, si cumu se invétia in scóla?
7. Cati invetiatori suntu, si fiecare invetiatoriu de scoli a absolutu?
8. Cine e supraveghiaiorulu (curatorulu) nemedilocitu alu scólei?
9. Catu e salariulu invetiatorului si de la cine-lu capeta?
10. Ce mesuri séu dispusetiuni aru fi mai acomodate pentru respandirea cunoscentieloru salutarie intre poporu?

In fine róga pre judii cercuali ca aceste date statistice facute cu consoiintia zelósa catu mai in graba se le trimita la comitatu.

Reproducendu noi aceste, ni esprimámu bucuri'a ca prin acest'a dóra se va atrage atentiunea guvernului si la invetiamentulu publicu, apoi cunoscendu starea miserabila in carea se afla scólele nóstre, va deschide cale pentru aflarea medilóceloru convenite pentru latirea cunoscentieloru salutarie intre poporu, — de alta parte éra amu voitu se atragemu atentiunea barbatiloru binemeritati si competinti, ca se judece cumca ore guvernulu prin aceste mesure si dispusetiuni nu trece ore peste marginile controliei.

Ar fi tristu lucr, candu am vedé ca guvernulu ar vol se se mesteece in afacerile nóstre bisericesci si scolastice. — Causale nóstre scolarie sunt incredintiate administratiunei bisericesci si s'ar vatamá autonom'a bisericeii candu ar permite ca guvernulu se dispuná despre sórtéa invetiamentulu poporalu. — Totu odata inse si Présantiele Loru domnii arhieréi trebue se semtia detorint'a náincungiuara-

